

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 3635 26

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-34367)

10 -11- 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/34367
GK 20

İlgi : 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7-34367 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-34367 Esas Numaralı Önerge Cevabı (1 Sayfa)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ
YAVUZYILMAZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-3**

**ESAS NO
7-34367**

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) bünyesinde füzyon çalışmaları yapılmakta ve Uluslararası Termonükleer Deneysel Reaktör (ITER) süreci yakından takip edilmektedir.

ITER, Fransa'nın Cadarache bölgesinde inşa edilen ve nükleer füzyon enerjisinin ticari ölçekte üretilebilirliğini test etmeyi amaçlayan deneysel füzyon reaktörüdür. Proje, Çin, Avrupa Birliği (Euratom), Hindistan, Japonya, Güney Kore, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri'nin ortaklığında yürütülmektedir. Bu ülkeler, proje kapsamında finansal katkı yerine, büyük ölçüde "in-kind" (nakdi olmayan) teknik katkılarda bulunmaktadır.

Bu durum, üye ülkelerin proje için gerekli olan bileşenleri, sistemleri veya tesisleri doğrudan temin etmeleri anlamına gelmekte olup, bu çerçevede örneğin, Avrupa Birliği, in-kind katkıların yaklaşık %45,6'sını üstlenirken, diğer üyeler (Çin, Hindistan, Japonya, Güney Kore, Rusya ve ABD) her biri %9,1 oranında katkı sağlamaktadır.

Yabancı basın kaynaklarında 2025 yılı olarak planlanan devreye alma tarihinde 10 yıla yakın takvim gecikmesinin olduğu ve bu sebeple yaklaşık 5 milyar avroluk ek maliyet oluştuğu belirtilmektedir. Pandemi, bileşen arızaları ve kısmen sahadaki radyasyon endişeleri nedeniyle Fransa'nın nükleer düzenlemeden sorumlu organı inşaatın durdurulmasını talep etmiş ve bunun sonucu olarak ekstra gecikmeler de dahil edildiğinde, gelinen son aşamada ITER planı 2039 yılına ertelenmiştir.

Konuya ilişkin 12. Kalkınma Planı'nda (2024-2028) "*Küçük modüler reaktörler, füzyon teknolojileri ve ileri nesil reaktörler gibi yeni teknolojilere yönelik çalışmalar yapılacaktır.*" şeklinde tedbir ifadesi yer almaktadır. Bakanlığımız Stratejik Planı'nda (2024-2028) ise "*nükleer enerji üretim kapasitesinin artırılması*", "*Küçük Modüler Reaktör (KMR) teknolojisine yönelik iş modelinin geliştirilmesi*" ve "*enerji alanında teknoloji geliştirme ve Ar-Ge çalışmaları yürütülmesi*" şeklinde hedef/performans göstergeleri yer almaktadır. Orta Vadeli Program; genel olarak makroekonomik hedefler, temel politika öncelikleri ve yapısal reform alanlarını ortaya koyan bir çerçeve program niteliğinde olup, söz konusu belgede nükleer enerji alanında teknoloji geliştirme, yerlileşme ve uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesine yönelik hedefler yer almaktadır.